

[Ib Christensen]

»Idet folketinget tilkendegiver, at tinget ikke vil tilsidesætte det private arbejdsmarkeds aftalefrihed ved de kommende overenskomstforhandlinger, fortsætter tinget behandlingen af forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 1977-78, II.«

Jeg skal i øvrigt meddele, at retsforbundet som sædvanlig vil stemme ja til forslaget til tillægsbevillingslov for 1977-78.

Første næstformand (Grete Hækkerup): .

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Dette forslag indgår nu i forhandlingen.

Wilhelm (VS):

Regeringens og socialdemokratiets 10 kriseforlig til højre har omsider bragt socialdemokratiet i en situation, hvor et vist pres fra partiets basis begynder at slå igennem. Nu kan man vanskeligt tage mere. 3 års hårdhændet lønpolitik uden de påståede positive virkninger på beskæftigelsen. Boligpolitisk udsalg uden mindste forsøg på at fastholde modydelserne i form af 40.000 boliger, aftrapning af ejersubsidierne og indgreb mod kapitalgevinsterne. Socialdemokratiets basis kan simpelt hen ikke holde til det længere. Ikke sådan at den gør oprør, men den begynder at smuldre. Det er baggrunden for regeringens lammelse i hele denne samling. Trods en arbejdsløshed, der ligger omkring 50.000 højere; end man forventede, da man sidst proklamerede en såkaldt beskæftigelsesplan, er der ikke taget noget nyt initiativ. Beslutninger om langtidsarbejdsløsheden er blevet udskudt. Udspillet omkring de store investeringer har måttet lade vente på sig, og endnu i dag er det ikke afklaret, hvordan det skal prioriteres, kun at regeringen accepterer 200.000 arbejdsløse også på lang sigt.

Bolig- og skatteudspillet er igen og igen blevet forsøgt, og da det endelig kom, var det ikke som forslag, men nærmest som debatoplæg og på boligområdet helt nyt og improviseret i forhold til det interne oplæg, som kom nogle uger tidligere.

Lammelsen og forvirringen har ingen kunnet undgå at se, men hvad skyldes den? Den skyldes, at det efterhånden er kommet dertil, at den såkaldt nødvendige politik, det vil sige de regeringsudspil, som uden større van-

skelighed kunne danne grundlag for et fortsat samarbejde til højre, ikke længere kan tolereres af socialdemokratiets basis og især ikke af de socialdemokratiske tillidsmænd i fagforeninger, boligselskaber og lejerorganisationer. I den situation har man tøvet, og efterhånden som man har indset situationens alvor for partiets organisatoriske styrke, er udspillene kommet i opstrammet form, tydeligst ved kovendingen i boligudspillet, som nærmest har karakter af en besværgelse.

Samarbejdet med forligspartierne er vanskeliggjort derved. Dette kunne forudses, og det har bestemt ikke været ønsket af regeringen, men opstramningen har været nødvendig som et minimum for at besværgelse erosionen.

At regeringen herefter måtte hive sin midlertidige bolig- og skattevedtagelse igennem på venstrefløjens stemmer, har givet anledning til forstærket spekulation omkring det såkaldte andet flertal. Spekulationen er ukvalificeret, bl. a. fordi den alene bygger på enkeltstager.

Når socialdemokratiets valgmuligheder eller snarere dilemma skal vurderes, er det nødvendigt at gøre det samlede regnskab op. Når regeringen ikke straks benytter enhver foreliggende flertalskombination til at øge pensionerne med et par milliarder kroner, til at hæve SU, til at gennemføre fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste, til at øge boligstøtten og andre udmærkede formål, så afslører det ikke på stedet socialdemokratiet, og agitation på det grundlag bidrager i det højeste til en uartikuleret harme mod socialdemokratiet, for enhver kan sige sig selv, at regeringen ikke kan give pengene ud sammen med venstrefløjens og kratte dem ind sammen med højre.

Alibiet for socialdemokratiets samarbejde til højre og dets forkastelse af lejlighedsvis flertal til venstre blev formuleret af økonomiminister Hækkerup, men er efterhånden overtaget af hele partiet, og det lyder: regeringen må have et fast flertal for en samlet økonomisk politik. Man kan ikke imødegå dette alibi ved at nævne nogle enkelte områder, men kun ved at gøre hele regningen op. Hvad er det for et fast flertal, og hvad er det for en samlet økonomisk politik, regeringen har fundet til højre? Og hvad er alternativet?

Et samarbejde til venstre byder ikke på noget fast flertal, og det giver ikke mulighed